

המלצות לתושבים לקראת

ל"ג בעומר

כתיבה: עידיית הוד, פורום ה-15.

הפקה: מאיה קרבטרי, תמר שטרצר והדס בר המלי, פורום ה-15.

תושבים ותושבות יקרים,

לאוויר גזים מסוכנים וחלקיקים נשימים (שנכנסים לתוך הריאות עם כל נשימה). כמו כן, העדר הקפדה על כללי הבטיחות לגבי מדורות, עלול להביא להתפשטות ולפגיעה בחוגים, בצומח ובחי.

כיום יותר ויותר נהוג לצמצם את מספר והיקף המדורות ואף לקיים פעילות חלופית לציון מועד זה. היכן שמתקיימות מדורות, שמירה על כללי בטיחות בסיסיים תצמצם את הסיכון לחוגים ולציבור הרחב ותפחית את הנזק לסביבה. להלן מספר המלצות שיסייעו לכם בעניין זה.

החודש נציין את ל"ג בעומר. לקראת מועד זה, נבקש להציג בפניכם המלצות שיסייעו בציונו בצורה המפחיתה את הפגיעה בסביבה ובבריאות.

מנהג הבערת המדורות בל"ג בעומר הוא מסורת ארוכה שנים. עם זאת, מדורות אלו עלולות לסכן את החוגים ולזהם את הסביבה.

מדורות פולטות זיהום אוויר, המזיק לבריאות, ומסוכן במיוחד לאוכלוסיות פגיעות: ילדים, קשישים, נשים בהריון, חולי אסתמה וכד'. הסכנה חמורה יותר כאשר למדורה מתווספים חומרים ששריפתם משחררת

מניעת הפגיעה בעצים

עץ הוא משאב סביבתי ולכן רצוי לחסוך בו. לעצים חשיבות רבה, גם בעיר וגם במרחב הפתוח.

בשום אופן אסור לכתות עצים חיים או חלקים מהם.

שימו לב שגם לעצים מתים יש חשיבות רבה במארג האקולוגי - בין היתר, הם משמשים מקום לינה לציפורים ומקום מסתור לחיות בר שונות. לכן, יש להעדיף מוצרי עץ שונים שכבר אין בהם שימוש, כמו רהיטים שבורים וכד'. יש להימנע משריפת רהיטים העשויים מחומרים ששריפתם מסוכנת (ראו פירוט בסעיף הקודם).

גם קורות העץ המשמשות לבנייה מקורן בעצים חיים, וככל ששורפים יותר קורות, עצים נוספים נכרתים בכדי להכין קורות חדשות.

מדורות משותפות וקטנות

מומלץ לצמצם את מספר והיקף המדורות, לקיים מדורות משותפות לכמה כיתות או משפחות, או לקיים פעילויות חלופיות.

חומרים שאסור להכניס למדורה

● **פלסטיק וקלקר (לרבות מיכלים חד פעמיים), ניילון, צמיגים וכן עצים הצבועים בצבע או בלכה:** שריפתם של חומרים אלה גורמת לפליטה של חומרים מסוכנים לאוויר ומלווה בדרך כלל בעשן שחור וסמך וריח חריף.

● **תחליפי עץ כמו מלמין, MDF ופורמיקה:** אלו הם חומרים תעשייתיים שתהליך ייצורם כולל שימוש בדבקים שונים, ובעת שריפתם נפלטות לאוויר חלקיקים מסוכנים. דרושה מעורבותם של מבוגרים בסיוע לילדים להבדיל בין החומרים השונים. שריפתם של חומרים אלה מלווה בדרך כלל בעשן שחור וסמך וריח חריף.

● **לוחות אסבסט ומוצרים שונים המכילים אסבסט, כגון חלקי גגות, אדניות, מיכלי מים וצינורות:** שריפתם של חומרים אלה גורמת לשחרור חומרים מסוכנים לאוויר ונשימתם מזיקה ביותר.

● **ברזלים, זכוכית ואבנים:** חומרים אלה עלולים להתפוצץ מחומה של האש ולהוות סכנה ממשית לאנשים היושבים בקרבת המדורה.

הנחיות לסיים המדורה

- יש להקפיד על כיבויה המוחלט של המדורה. יש להצטייד מראש במים, חול, או כל אמצעי כיבוי אחר (כגון מטפים) לצורך כיבוי מוחלט של המדורה, להרטיב ולכסות היטב את שרידי המדורה, בכדי לוודא שלא נותרו שרידים בוערים.
- יש להשאיר את השטח נקי משאירויות אוכל ופסולת ולהעבירן לפחים המיועדים לכך, על מנת לשמור על ניקיון השטחים הפתוחים ולמנוע פגיעה בחיות הבר.

המלצות נוספות

- מומלץ להימנע משיבה קרוב מאוד למדורה ומשיבה בכיוון שאליו פונה העשן, על מנת לצמצם את השאיפה המיותרת של מזהמים.
- מומלץ להפחית ככל הניתן את השימוש בכלים חד-פעמיים מכל חומר (לרבות כלי "נייר"), כדי לצמצם את הצריכה של משאבים סביבתיים, את הפגיעה בבריאות הנובעת משחרור של חלקיקי פלסטיק זעירים מהכלים הללו אל השתייה והמזון, וכן את כמות הפסולת המושלכת, וכאמור לעיל, כדי להימנע מזריקתם של הכלים אל האש, שמביאה לפליטתם של חומרים מסוכנים.

בחירת מיקום המדורה

יש למקם את המדורה בשטח נקי וחשוף, שאין בו סכנה להתפשטות האש לשטחים אחרים. אין להדליק מדורה בסמוך לשדה קוצים או באזור מיוער וליד שיחים או תחת קווי טלפון וחשמל.

שמירה על בטיחות בעת בניית המדורה

- יש להקים את בסיס המדורה בתוך גומה החפורה באדמה, כדי שניתן יהיה לכסות היטב את האזור בסיומה של הבעירה, ובכך להקל את כיבוי האש ולצמצם את הפגיעה בשטח.
- מומלץ לגדר את המדורה באבנים על מנת למנוע סכנת התפשטות של האש. האבנים יהוו גם מחסום לכניסת ילדים לשטח המסוכן.
- אין להעמיד את הקרשים לגובה כדי לצמצם את הסכנה להתמוטטותם ונפילתם על החוגגים, ואת הסכנה המוגברת להתלקחות הסביבה.

שמירה על בטיחות בעת הדלקת המדורה

אין להבעיר אש באמצעות חומרים כימיים כגון בניין ונפט, אלא באמצעות חומרי בעירה מוצקים בלבד, כגון גפרורים, ניירות וזרדים.

מניעת הפגיעה בבעלי חיים

לצערנו, בכל שנה מתפרסמים מקרים של התעללות בבעלי חיים בל"ג בעומר, בעיקר בדמות השלכת בעלי חיים למדורות. אם עולה כל חשד למקרה כזה, יש לדווח מיד למוקד העירוני. למבוגרים ובני נוער - ניתן ומומלץ להצטרף ליוזמות התנדבותיות לסיור במדורות, הפועלות בערים השונות, כגון "מיזם 100".

